



שעת חכמה

בבא מציעא  
"אלו מציאות"

עריכה:

הר' תומר לבנון

# שערי חכמה

## תפילה לפני הלימוד

יהי רצון מלפניך ה' אלוקי ואלוקי אבותיי שלא יארע דבר תקלה  
על ידי ולא אכשל בדבר הלכה. וישמחו בי חברי,  
שלא אומר על טמא טהור ולא על טהור טמא.  
ולא על מותר אסור ולא על אסור מותר.  
ולא יכשלו חברי בדבר הלכה ואשמח בהם.  
גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך.  
ומה ששגיתי כבר העמידני על האמת.  
ואל תצל מפי דבר אמת עד מאוד.  
כי ה' יתן חכמה מפיו דעת ותבונה:



# שערי חכמה



התכווננו היטב בתמונה ,

כתבו מה שאתם רואים (ניתן גם להוסיף השערות)

ציינו מה תהיה ההלכה לפי דעתכם

---

---

---

---

---

---

---

---



## שערי חכמה

### מבנה הסוגיה - משנה



		הכותרת	הציטוט מתוך המשנה
רישא		מקרה	
		המציאה	
		המצב בו נמצאה	
		הדין	
סיפא		המקרה	
		מקום המציאה	
		המצב הראשון בו נמצא	
		הדין	
		המצב השני בו נמצא	
		הטעם לדין עפ"י רש"י	

אלו חלקים שמופיעים בדרך כלל במשניות חסרים במשנה שלנו?  
 \_\_\_\_\_  
 \_\_\_\_\_  
 \_\_\_\_\_

# מבט פנימה

ו אכנו ו לטא אשוקן אפוקו ונאניש אוו יגא  
 נפל: מתני' מצא האחר הגפה או אחר  
 הגדר גזלות מקושרים או בשבילין שבשדות  
 הרי זה לא יגע בהן סימצא כלי באשפה  
 אם מכוסה לא יגע בו אם מגולה נוטל  
 ומכרוז: גמ' מאי טעמא דאמרינן הני  
 אינש אצנעיהו (6) ואי שקיל להו  
 לית להו למרייהו סימנא בגווייהו הלכך  
 לשבקינהו עד דאתי מרייהו ושקיל להו ואמאי

מהי השאלה הראשונה שכתובה בגמרא ?

---

---

סמן אותה במדגש !

מה פירוש המילים ?

---

---

על איזה חלק במשנה נשאלת השאלה ?

---

---

כתוב במילים שלך ובצורה מפורטת את השאלה של הגמרא !

---

---

באלו מילים מתחיל התירוץ של הגמרא ?

כמה מזכרים יש בתירוץ ?

למי מתייחס כל מאזכר ?

מה הסיבה שלא מאפשרים למוצא לקחת ?

---

---

# שערי חכמה

## ביאורי מילים

המילה	ביאורה
גפה	
גדר	
מאי טעמא	
דאמרינן	
הני	
אינש	
אצנעינהו	
ואי	
שקיל	
להו	
לית להו	
למרייהו	
סימנא	
הלכך	
לשבקינהו	
עד דאתי	
ואמאי	
להוי	
דכולי עלמא	
הכי	
מקטרי להו	
איכא למימא	



## "ושנתם"

ליפיו דברי תורה אמונים בסיב

### תוד"ה: אחר הגפה

מה איכות השמירה במקום כמו גפה ?

---



---

מה יהיה הדין אם ימצא גוזלות מקושרים  
במקום שאינו משתמר כלל ?

---



---

### מסקנות

מקום שאינו משתמר כלל:

- מציאה ללא סימן: \_\_\_\_\_
- מציאה עם סימן: \_\_\_\_\_

מקום המשתמר מעט:

- מציאה ללא סימן: \_\_\_\_\_
- מציאה עם סימן: \_\_\_\_\_

מקום המשתמר היטב:

- מציאה ללא סימן: \_\_\_\_\_
- מציאה עם סימן: \_\_\_\_\_

**אחר הגפה.** מקום שמשתמרות קצת אבל מצא במקום שאין משתמר כלל ודאי אבידה היא ונתייאשו הצעלים כיון שאין זה סימן ול' מיירי הכא במשתמר לגמרי מדפרי בגמרא ולהוי קשר סימן כלומר ויטו ויכריז ובמקום המשתמר אפי' יש צ סימן לא יגע בו דהא תנן מצא כו טמון באשפה לא יגע בו וביש צ סימן מיירי מדקאמר ואם מגולו נוטל ומכריז וכן לעיל (דף כד.) אמר מצא אבידה אם רוצ ישראל חיי להכריז א"כ ביש זה סימן מיירי ומוקי לה בטמון באשפה ונמלך עלי לפנותה אבל אם לא נמלך לא יגו זה ולרצא דאמר מקום הוא סימ נקט דוקא גוזלות דמדדין אבל דב אחר לא דהוי מקום סימן ויטו ויכריז כיון דאינו משתמר לגמרי ולרצא דאמר מקום לא הוא סימ נקט גוזלות לאשמועינן דאע"ג דהו ספק היגוח דאיכא למימר דמעלמו אמו לא יגע בהן:



שאלת הגמרא הראשונה

נפתחת במילים: \_\_\_\_\_

על מי נשאלת השאלה? \_\_\_\_\_

כתבו את השאלה במילים שלכם!

---

---

תירוץ השאלה הראשונה

נפתח במילים: \_\_\_\_\_

הסבירו את התירוץ במילים שלכם!

---

---

שאלת הגמרא השנייה

מילת השאלה: \_\_\_\_\_

השאלה במילים שלכם!

---

---

# שערי חכמה

## התירוץ לשאלה השנייה

נפתח במילים: \_\_\_\_\_

כתבו את התירוץ במילים שלכם!

---

---

## השאלה השלישית

נפתחת במילים: \_\_\_\_\_

כתבו את השאלה במילים שלכם!

---

---

## התירוץ לשאלה השלישית

שם האמורא המתרץ: \_\_\_\_\_

התירוץ נפתח במילים: \_\_\_\_\_

כתבו את התירוץ במילים שלכם!

---

---

על התירוץ הזה יש קושיא מהי?

---

---

# שערי חכמה

מה גרם לגמרא לקבוע שהמקרה של הגוזלים נחשב לספק הינוח ?

מצד אחד: \_\_\_\_\_

מצד שני: \_\_\_\_\_

"כל ספק הינוח לכתחילה לא יטול"

מדוע לא ? על פי פירוש"י

\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

"ואם נטל לא יחזיר"

כיצד אתה מבין את הנאמר לעיל ?

\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

מה הסיבה על פי פירוש"י "שלא יחזיר" ?

\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

## "ושננתם" ליבין דברי תורה אמוצדים בסיב

### **ואם נטל לא יחזיר.**

יש מפרש דהיינו דוקא כשנטלו והולילו לצימו דיש לחוש שמא באו בעלים בתוך כך ולא מנאו מה שהניחו שם ושבו לא יחזרו לבקשה לכך לא יחזיר למקום שנטל אבל אם נטלו ולא זו משם וראה שלא באו בעלים בתוך כך יחזיר וכן יש בירושלמי עובדא דרבי אבא בר זבדא גופיה דקאמר רבי אבא בר זבדא אשכח חמורא מכוסה בחפיסה ונסזיה אתא ושאל צבי רב אמרו ליה לאו יאות עבדת אמר להו אהדריה א"ל לא דלמא אתא מריה ולא אשכחיה ומיאיא מיניה ומיהו אם נטל לא יחזיר משמע רק שנטלה ואע"ג דלא הוליקה לשום מקום לא יחזיר ויש לפרש דמיירי הכא בספק אבידה

## תוד"ה: ואם נטל לא יחזיר

כיצד הם מסביר את "אם נטל-לא יחזיר" ?

---

---

---

מה המסקנה שעולה בעקבות הפירוש הזה ?

---

### הסבירו את המעשה שארע רבי אבא בר זבדא במילים שלכם !

---

---

---

---

---

אחרי שהם מפרשים את הפירוש שראינו תוספות מביאים את הבנת המשמעות הפשוטה לכאורה לדין של "אם נטל לא יחזיר", מהי אותה הבנה ומה ההוכחה להבנה הזו ?

---

---

---

אתר ישיבת אור החיים תולדות מנצח • רמת השרון • תל אביב • דואר-המזכיר: הרב חיים חזקוני זצ"ל • 052-5259500



### המושג: לכתחילה – בדיעבד

דרך לנהוג במצב מסוים או הוראה הלכתית שיש לנהוג בה על פי הדין, אך לאותה הנהגה או הלכה ישנה אפשרות נוספת שבמידה ולא נהגנו ולא קיימו את הדין העיקרי ישנה הנהגה אחרת שעלינו לנהוג בה והיא הנקראת בדיעבד

(בארמית מילה זו היא שילוב של ב' מילים בדאי עבד כלומר אם עשית כדבר הזה)

\*לא לכל הלכה \ הוראה יש מציאות של בדיעבד, לפעמים החלופה של הדבר הוא איסור אם לא מקיימים את ההלכה או ההוראה.

# שערי חכמה